

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

25. An Confessarius possit sine fractione Sigilli manifestare peccatum
nondum patratum v. g. propositum prodeundi Rempublicam, vel occidendi
innocentem, &c? Ex part. 5. tr. 11. res. 25.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76393)

feffione noti, aliunde nocumentum poenitenti afferant, vt contra Gabrielem docent catholici Doctores, qui in hoc errant *distin. 21. quest. 1. art. 3. casu 4.* vt alibi notamus, docens ad fugiendum vitæ periculum posse reuelare confessionem. Vnde recte Diana cum Turriano quem refert, concludit, Sacerdotem, qui ex confessione nouit sibi necem paratam in sylua, teneri potius ingredi Syluam, quàm fuga exponere periculo eum qui in confessione illi id aperuit periculum. Legatur Diana *rr. 11. quinta parisi ref. 45.* Ego sanè cum Lugo *num. 110.* nego pro seruanda vita licere facere aliquid, ex quo alij coniciant peccatum, cuius notitia habita est in confessione, quod etiam docet Ricardus, Sotus, Nauarrus, Medina, quos refert, & sequitur Valquez *supra dub. 10. n. 4.* Ledelina, & alij, quos refert, & sequitur Suarius *disp. 33. sect. 7. num. 6.*

Quæ hic est
Ref. præterita
in §. 1. & 2.

Sup. hoc in
Ref. annot.
præterita §.
vlt. & supra
in §. 1. huius
Ref.

3. Addit Coninch ex Syluestro *supra quest. 2.* & Nugnus *in additionibus quest. 11. art. 1.* Bonacina *supra*, & alij contra Suarium *supra num. 7.* & contra Nauarrum, & Sotum quos referunt citati, eum, qui vinum ad Missam paratum nouit in confessione esse veneno infectum, posse Missam prætermittere; vt ut iure suo, nec inde pudor, aut confessio reddatur odiosa; debet tamen aliunde sumere occasionem dimittendæ Missæ: imò Coninch, & alij putant tunc teneri Missam omittere, tum vt mortem euadat; tum vt euitet irreuerentiam Sacramenti consecrando in vino venenato.

4. Addunt etiam aliqui Doctores teste Bonacina *supra*, posse tunc Missam omittere, sibi que fugiendo consulere, etiam si præuideat fore, vt poenitens à quo nouit venenum fuisse appositum, vel necem ab ipso sibi parari, occidatur, vel graue detrimentum accipiat ab alijs socijs ob manifestationem delicti.

5. Probabilius tamen videtur, & omnino verum oppositum; nam ex notitia confessionis sequeretur damnum poenitenti, & confessio fieri posset odiosa, vt docet idem Bonacina, & Diana *eadem resol. 46.* vbi cum alijs docet non posse omittere Sacrum. Quod si Sacerdos esset in statu peccati deberet sibi de contritione providere. Illud verò, quod dicitur de irreuerentia in consecrando in vino veneno infecto, non videtur tanti momenti, atque id quod fieret contra sigillum, Diana loco citato. Sed rem hanc luculentius, & plenius explicat, & probat Suarius *disp. 33. sect. 7. à n. 5. vsque ad 8.* omnino legendus. Hucusque Dicastillus; cui adde præter Doctores à me alibi citatos, Ioannem Præpositum *in 3. part. D. Trinia quest. 11. de sigillo confessionis dub. 7. num. 49.*

6. Sed magis difficultas est stando in opinione affirmatiua Patris Palavicini & aliorum, an confessorius possit in præfatis casibus Missam omittere; syluam non intrare, &c. ob manifestationem delicti. Et affirmatiue respondit Leander *vbi supr. de Sacram. tom. 5. tr. 5. disp. 10. quest. 69.* quia in dictis casibus confessorius vtitur iure suo, nec propter hoc aliquis posset à confessione rationabiliter retrahi: Sic aliqui Doctores apud Bonacinam, & Molfes. loco citato *num. 42.* addens; posse etiam Sacerdotem ad euitandam mortem, si quaeretur ab eo; an talis persona peccata sua, illi confessa fuerit, affirmare; quamuis persona illa occideretur, quamuis melius esset mortem sustinere. Ita ille, cui adde Coninch *de Sacram. disp. 9. dub. 4. num. 56* & Philippum Fabrum *in 4. sent. de poenit. distin. 19. quæst. unica cap. 4. num. 79.*

7. Sed ego prorsus puto hanc sententiam esse reiciendam, & illam impugnat Cardinalis Lugo *de*

Sacram. poen. disp. 23. sect. 5. n. 11. vbi impugnat Coninch, & post illum Dicastillus *vbi supr. num. 161.* Hermannus Busembaum *in Medulla Theol. mor. 1. 6. tr. 4. cap. 3. dub. 1. n. 3.*

8. Ex dictis inferitur, confessorium, qui poenitentem noluit aboluere propter eius dispositionem, si postea ab eodem poenitente calumniose ob vindictam accusetur de falso crimine, non posse se defendere manifestando confessionem factam; nam licet poenitens non sit dignus, cui secretum seruetur, sed potius liceret vim vi repellere: Sacramentum tamen dignum est, vt ob eius reuerentiam non violetur sigillum; sed alijs modis defensionis legitima procuretur.

9. Inferitur secundò, quod dictum est de periculo vitæ corporalis, locum etiam habere de periculo vitæ spiritualis, vt nec propter illud vitandum in seipso possit confessorius confessionem reuelare, vt notat Suarez *dicta sect. 7. n. 8.* sed licet ex confessione facta sibi preparari periculum spirituale graue, si aliter illud vitare non potest, debet sperare auxilium gratiæ diuinæ, & se Deo commendare, ac seruari omnino indemne sigillum.

RESOL. XXV.

An Confessorius possit sine fractione sigilli manifestare peccatum nonnondum paratum, v.g. propositum prouidendi Rempublicam, vel occidendi innocentes, &c.? Ex part. 5. tract. 7. Ref. 25.

§. 1. Circa præsens dubium Alexand. de Ales. 4. part. quest. 19. num. 2. artic. 2. Adria. in 4. quest. vltim. de Confessione, Syluest. ver. Confessio 3. quest. 5. & Angelus ver. Confessio vltim. num. 7. docent tunc Confessorium non teneri (nisi quando dictum propositum est in poenitente, qui antea commisit re ipsa, & in effectu simile peccatum ei, quod est in proposito, & illud etiam confitetur), quia confessio dicti propositi perseverantis non est sacramentalis, vt potest inepta absolutioni, quia nullus potest à proposito peccandi perseverante absolui. Adiderunt verò, nisi quando poenitens antea commisit in effectu simile peccatum, & illud etiam confitetur: quia tunc propositum illud ob connexionem cum eo peccato antea commissò, cuius etiam fit confessio, etiam clauditur sub sigillo confessionis, sicut peccatum ipsum in effectu commissum & confessum, quod est aptum absolutioni.

2. Sed ego respondeo distinguendo. Dico igitur, primò, quòd quando poenitens confitetur tale propositum, vel animo inducendi Confessorium ad simile peccatum, vel animo illudendi illum, vel irritandi confessionem, vel simpliciter narrandi tale propositum, vt historiam quandam, tunc certum esse non obligare sigillum, quia tunc neque adest confessio valida, neque aliquis animus efficiendi illam, sed tantum adest simplex enarratio.

3. Dico secundò, quòd si quis cum animo occidendi se, & cum aliqui detestatione sui peccati confiteatur prauum propositum præsens peccandi, Confessorius non potest peccatum futurum reuelare. Probat, quia peccatum futurum explicatur in Confessione veluti obiectum prauum voluntatis præsentis, ergo fieret contra secretum debitum Sacramento, si illud reuelaretur. Tum etiam, quia cum per hoc sequatur infamia poenitenti, maximè reuerentur homines à confessione si hæc peccata futura reuelarentur, Et ita docet Ochagavia *de Sacram. tract. de sigillo, quest. 3. num. 3.* cui adde Pagandica *præc. 2. lib. 6. cap. 4. n. 26.* Suarez *tom. 4. disp. 3. sect. 1. num. 8.*

De Sigillo Confessionis. Ref. XXVI. &c. 437

num. 8. Sotum de secreto, membr. 3. quest. 4. conclus. 2. Richard. Durand. Henriquez & Coninch, quos citat & sequitur Hurtado disputat. 12. de penitentiis, d. ff. 4. Vide etiam Onuphrium opusc. de sigillo, sect. 4. quest. 6.

RESOL. XXVI.

An sit licita fractio Sigilli, quando casus est talis, quod penitens teneatur consentire?
Et si non consentiat, quid facere debeat Confessorius?
Vt si v. g. penitens confitetur in quadam domo ad esse conuenientia Hæreticorum, &c.
Et in isto casu docetur, quomodo se gerere debeat Confessorius circa absolutionem talis penitentis. Ex part. 5. tract. 11. Ref. 33.

§. 1. Quoad primum, certum est in tali casu etiam obligare sigillum: vt si, v. g. penitens confitetur in quadam domo adesse conuenientia hæreticorum, in tali casu consensus penitentis, vt talia denuncientur Inquisitoribus, est quidem debitum, sed à reuente penitente hoc minime Confessorius efficere potest; sed quid facere debet in tali casu Confessorius? Certum est non esse absoluendum, si omnino sit liquidum, quod teneatur consentire in istiusmodi reuelationem, & neque ipse reuelare velit, neque in reuelationem per Confessorium faciendam consentire. Secus si promittat se reuelaturum, aut saltem proponat se reuelaturum prima opportunitate, & malum quod per reuelationem auertendum est, tale sit, vt merito eiusmodi dictio penitentis indulgeatur. Erit etiam absoluendus, si aliquo modo probabilis sit opinio ipsius penitentis, quia putet sibi non incumbere vllam obligationem huius reuelationis faciendæ, aut concedendæ hinc & nunc, cum istiusmodi suis, quæ verisimiliter timet, incommodis, de quibus prudenter Penitentiaris iudicabit. Quod obstat etiam quando est liquidum licere, sufficit probabile esse non teneri. Cum autem consensus extortus non sit pro consensu habendus, vt supra diximus, videat Confessorius, ne vtatur consensu penitentis, quando eum indebitè coegit, nolens absoluerè, nisi det sibi licentiam peccatum reuelandi.

RESOL. XXVII.

An, si fractio Sigilli fiat in penitentis utilitatem, sit licita? Ex part. 5. tr. 11. Ref. 32.

§. 1. Ex tacito consensu penitentis posse eius confessionem reuelari, tradit Iacobus de Graffis in decis. aut part. 1. lib. 1. cap. 23. num. 14. quando credit in eius utilitatem.

2. Sed hanc sententiam meritò refellit Tannerus tom. 4. disput. 6. quest. 9. dub. 6. num. 124. & Maldenus tract. de sigillo, cap. 4. & ideo ille, si mortis proximus habeat occultum debitum ex delicto, & petat à Sacerdote restitutionem iniungi hæredibus, non poterit Sacerdos dicere hoc ex delicto deberi, sed solum quod talibus hoc dari voluerit, & fatius esse suadere moribundo, vt secreto suo codicillo talia inerat hæredibus iniungenda. Si tamen ex sola executione mandati oriatur suspicio delicti, Sacerdos mandataris excusatur, vt bene Reginald. Quod ergo Graffius dixit esse casum, quo sufficiat tacitus consensus penitentis, vt Confessorius peccatum eius reuelat, per absurdum est dictum, cum potius dicere debuerit, & fortè, vt arguit exemplum, quod

Tiv. I.

adducit, voluerit dari casum, vbi ex actione Confessorij, in quam penitens apertè confesit, tacitè sequatur reuelatio peccati. Sanè multum differunt tacitum esse consensum, & esse consensum in tacitam reuelationem.

RESOL. XXVIII.

An Confessorius possit reuelare hæredibus restitutionem faciendam, quam debeat mortuus penitens?
Et quid maxime, si in prædicto casu ad sit licentia penitentis, qui ante mortem dixit Confessorio, vt ita reuelat?
Et quid, si non satis constat de voluntate penitentis iam mortui, & hæredes ipsi dubitent, & præsumant contra Confessorium fuisse confessionem reuelatam absque aliqua licentia illius?
Et quid est agendum, si hæredes nolent ex auaritia, vt accidit, dictis Confessorij acquiescere? Ex part. 5. tr. 11. Ref. 28.

§. 1. Licet Maior in 4. dist. 21. quest. 3. sequitur Scotum asserat non posse manifestari debita, credita, & alia similia à Confessorio, quæ ipse habuit à confessione alicuius, quia hoc efficere est reuelare confessionem.

2. Tamen contrarium dicendum est cum Tabiena, Rosella, Graffio, Navarro & Rodriquo, quos citat & sequitur Onuphrius opusc. de sigillo, sect. 2. quest. 5. dummodo ad sit licentia penitentis, qui ante mortem dixerit Confessorio, vt reuelat, ex cap. præterea, de offic. del. g. In quo casu creditur Confessorio sic dicenti, maxime si id, quod reuelatur (& est secunda conditio, quam diximus requiri) sit in bonum animæ penitentis iam mortui, & ratio est, quia cum, vt iam diximus, de licentia penitentis possint à Confessorio dici peccata illius extra confessionem, si id sit eiusdem penitentis bonum, quidni etiam poterunt dici illa, quæ supra diximus, si à ea dicenda habuerit licentiam Confessorius à penitente iam mortuo, & sit in bonum eiusdem? & hinc apparet fundamentum Maioris esse fallum. Sed quid si non satis constat de voluntate penitentis iam mortui, & hæredes ipsi dubitent, & præsumant contra Confessorium fuisse confessionem reuelatam absque aliqua licentia illius? Respondeo, & tunc præsumendum esse, id fuisse dictum à Confessorio de licentia mortui penitentis. Id quod maxime iudico verum, quando restitutio vertit in bonum animæ ipsius mortui. Quod si non potest apparere de voluntate contentis, semper præsumitur contentus, quando aliter suæ salutis consuli non posset. Quid si hæredes nolent ex auaritia (vt accidit) dictis Confessorij acquiescere? ad summum esset opus illorum, vt probarent contra Confessorium, qui reuelauit, id non fuisse ex mente & licentia penitentis iam mortui, præsumptio enim transfert onus probandi in agentem, quia is debet probare, contra quem facit præsumptio.

Super hoc infra in Ref. 31. §. ult. ad medium, & si placet lege aliam Resol. eius not. quæ non plene s. p. hoc.

RESOL. XXIX.

An prosit testimonium Confessorij de licentia penitentis, vt probetur penitens emendatus in foro externo? Vt v. g. Parochus de sacram. Eucharistiam, vel sepulturam Ecclesiasticam publico vsuario, vel meretrici, &c.?

Et infertur, quando publica meretrix est confessam mendicanti Religioso, non posse Pastorem petere testimonium à tali Confessorio, quod vere de peccato suo publico penituerit & confessam, & absolutam sit.

00 3 Confessa